

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI / 286

İSLÂM'IN IŞIĞINDA KADIN

(TDV Kadın Kolları Konferans ve Panelleri: 1996-97)

ANKARA
1998

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

YAYIN MATBAACILIK VE TİCARET İŞLETMESİ

Meşrutiyet Cad. Bayındır Sk. No: 55 (06650) • Kızılay/ANKARA

Tel: (0.312) 418 59 49 • 417 09 04 • 425 27 75

Fax: (0.312) 417 00 09

Yayın No: 286

Sempozyumlar-Paneller Serisi: 25

ISBN 975-389-333-7

98.06.Y.0005.286

Bu kitap;

Türkiye Diyanet Vakfı

Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi'nin

Dizgi, Fotomekanik, Ofset ve Cilt Tesislerinde

hazırlanıp basılmıştır.

KUR'ÂN AHLÂKI*

Ayşe SUCU (TDV Kadın Kolları Başkanı) – Sayın Genel Müdürüm, Sayın Hocam, Değerli Basın Mensupları ve çok kıymetli misafirler. Esası imân, hedefi güzel ahlâk ve iç güzelliği olan yüce dinimizin gerçeklerini doğru delillerden, güvenilir kaynaklardan ve ehil ağızlardan öğrenmek ve öğretmek maksadıyla başlattığımız konferanslar zincirimizin bugünkü toplantısına hoş geldiniz diyerek hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sevgili misafirler, akıllı, zekâsı, iradesi ile diğer canlılardan ayrılan, birçok üstün özellikleri, keşif ve icatlarıyla kâinatı fethetmeyi aklına koyan ve yaratılmışların en mükemmeli olan insanı Allahü Teala şüphesiz başıboş bırakmamıştır. İnanmak, inanılan hayatı yaşamak, insanı saadetler âlemine ebedi mutluluğa götüren asıl ve tek yoldur.

İlahî dinlerin sonuncusu, İslâm'ın son kitabı olan Kur'ân-ı Kerîm, Yarattıcısı ile, insanın insanlarla ve insanın eşya ve madde ile ilişkilerini düzenleyen, yol gösteren, şekil ve muhtevâsı itibariyle değişikliğe uğramadan bize kadar ulaşan tek kitaptır. Getirdiği ilke ve esasları ile, cehalette ve karanlıkta kalan insanları aydınlığa çıkaran, kendi ifadesi ile insanlar için yol gösterici olan Kur'ân, insan için indirilmiştir. İnsanlığın hidayet rehberi olan Kur'ân, ne dünyayı reddetmeyi, ne ruhbanlığı, köleliği, ne de dünya hayatını ön plana çıkarıp âhireti unutmayı kabul eder. İnsan ve hayat mutluluğunu sağlamayı hedef alan yüce dinimiz, insanları sıratı müstakime, yani dosdoğru yola ve bu ahlâk üzere olmaya çağırır. İslâm, akla, mantığa ve insan tabiatına uygun prensipleriyle makul, uygulanabilir bir ahlâk düzenine sahiptir. Ayrıca, kendisini ayakta tutacak, esaslarına uymamızı sağlayacak ilkelere de haizdir.

Merkez nokta insan olmak üzere, insanın çevresindeki her şeyle ilgi ve münâsebeti ahlâk çemberinin içine girer. İnsanı terbiye ederken, davranışlarını, davranışlarına yön veren duygularını ve insanın iç dünyasını eğitmeyi hedef alan İslâm ahlâkı, insan hayatının muayyen safhalarını değil, zaman ve mekân olmaksızın bütününe kucaklar.

Ayrıca, ibâdetlerin gayesinin de, insanı, ahlâk olgunluğuna erdirmek olduğunu, tek başına biçimselliğin bir şey ifade etmediğini yine yüce dinimiz bize hatırlatır.

Geçmişten günümüze, Müslümanların büyük bir bölümünde kimlik bütünlüğü kaybolmuş, bazı müntesiplerinde şekilcilik öne geçmiş, nitelik kaybolmuş, dolayısıyla her noksanlık insanı imânî kâminden o nispette uzaklaştırmıştır.

(*) 29 Mart 1997 tarihinde Kocatepe Cami Konferans Salonu'nda verilen konferans.

Şemsi Tebrizî bir dörtlüğünde "gözünü aç da, Allah'ın kelâmı Kur'ân'ın tamamına bir bak. Göreceksin ki, âyet âyet Kur'ân'ın mânâsı edepten ibarettir. Akla, imânın ne olduğuna dair bir soru sordum. Akıl, dönüp kulağıma dedi ki, imân edepten ibarettir" diyor.

Kıymetli misafirler, nitelik ve biçimselliği şahsında birleştiren mükemmel bir insan olan Hazret-i Muhammed'i, Kur'ân, bize örnek alınması gereken bir kişi olarak tanıtmaktadır. İnsan, bu müşahhas örneğe, bu gaye insana benzemeye çalıştığı ölçüde kâmil bir insandır.

Yüce kitabımızı bizlere ulaştıran ve açıklayan Hazret-i Muhammed'in ahlâkını soranlara, Hazret-i Aişe "siz Kur'ân okumuyor musunuz; onun ahlâkı Kur'ân ahlâkıdır" diyor. Ve yine, Hazret-i Muhammed'in kendi dilinden "... Beni Rabbim terbiye etti ve beni en güzel şekilde terbiye etti." Bu ifadeler, Kur'ân'ı ve Resullullahı ayrı ayrı düşünemeyeceğimizi bize hatırlatır. Biraz sonra, değerli hocamız bize bu konuda geniş mâlumat verecekler.

Geleceğimizin sağlam temellerle tesisi, yarınımızın büyükleri olacak neslin, iyi ve güzel ahlâk üzere yetiştirilmesine bağlıdır. Hayat nizamının, insanlığın, dünyadan ayrılışımızdan sonra daha iyi bir şekilde devam etmesini istiyorsak -ki, bu bizim inancımızın da gereğidir- çocuklarımızı ihmâl meydan vermeyecek şekilde yetiştirmek zorundayız. Zira, eğitim ve terbiyede ihmâl, büyük yaralar açar. Çocuklarımızın, gençlerimizin maddî rahatı ve ihtiyaçları kadar, mânevî ihtiyaçlarını da unutmamalı, onları kötü tesirlerden korumalıyız. Hayatî ehemmiyet arz eden terbiye, güzel ahlâk ihmâl edilmemeli, gereken hassasiyet gösterilmelidir.

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları olarak bu hakikati göz önünde bulundurarak, kültürel faaliyetlerimiz arasında, gençlere yönelik de bir çalışma başlattık. Liseli ve özellikle üniversiteli gençlerimiz arasında bir komite oluşturduk. Onlara, en faydalı şekilde hizmet sunabilmemiz için, yine onlarla istişare ederek bu halkanın büyümesini arzu ediyoruz. Genç kızlarımızı, çalışmalarımızı yakından görmeleri için lokalimize, genel merkezimize davet ediyoruz.

Eğitim çalışmalarımız arasında, Kur'ân-ı Kerim öğretmek, tecvit öğretimi, fıkıh öğretimi, Kur'ân-ı Kerim'i anlama dersi dediğimiz meal dersi ve 15 gün aralıklarla düzenlediğimiz konferanslarımız ve panellerimiz bundan sonra da devam edecektir.

Faaliyetlerimizin, partiler ve cemaatler üstü, şekilcilikten öte, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğüne bağlı, millî ve manevî değerlere her türlü çıkar duygusunun üstüne çıkarak sahip çıkan, birlik ve beraberlik içerisinde herkesi kucaklayan, her fikre saygı duyan, aklın yolu birdir ilkesi doğrultusunda çaba harcayan bir tutum içerisinde devam edeceğini bir kez daha huzurlarınızda vurgulayarak, teşekkürlerinizden dolayı hepimize tekrar teşekkür ederim.

Konuşmasını yapmak üzere, sizleri, Prof. Dr. Yaşar Nuri Öztürk Bey'le başa bırakmadan kısa bir özgeçmişini vermek istiyorum.

1945 Bayburt doğumlu. Hukuk ve İlâhiyat Fakültelerini bitirdi. 1976'da asistan, 1986'da doçent, 1993'de profesör oldu. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi'nde kurulan İlâhiyat Fakültesine dekan olarak atandı. A.B.D., Avrupa ülkeleri, Ortadoğu Kuzey Afrika, Japonya ve Kore'de alanıyla ilgili araştırmalar yaptı. Öztürk'ün Türkçe ve İngilizce 30'u aşkın eseri bulunmaktadır. Bunlardan bazıları "Kur'an'daki İslâm", "Kur'an'a Dönüş Hareketi", "Fatih Sûresi Tefsiri", "Kur'an'ın Temel Kavramları" gibi. Çalışmalarını Türkçe yanında Arapça, İngilizce, Fransızca, Farsça ile yürüten Öztürk'ün birçok konuda aldığı ödülleri vardır.

Buyurun Efendim.

Prof. Dr. Yaşar Nuri ÖZTÜRK – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hepinize sevgilerimi ve saygılarımı sunuyorum değerli hanımefendiler, beyefendiler.

"Kur'an Ahlâk"ı, Türkiye'de, 50'yi aşkın yerde verdiğimiz önemli konferanslarımızdan birisidir. Sanıyorum 20'den fazla yerde de Avrupa'da verilmiştir.

Bugün, Ankara'da, Kur'an Ahlâkı Konferansının en görkemlilerinden biri. Tabii, bu sizin sergilediğiniz bir görkemlilik. Biz, konferansları, otuz kişi de olsa veriyoruz, üç bin kişi de olsa veriyoruz, beş bin kişi de olsa veriyoruz. Son verdiğimiz konferansı beş binin üstünde kişi dinlemiştir. Bu Diyanet Salonunda, daha önce de konuştum paneller, sempozyumlar münâsebetiyle. "Kur'an Ahlâkı" Konferansının, bugüne kadar bu salonda gördüğümüz en büyük insan sayısına ulaşması, Kur'an-ı Kerim'e hizmeti hayatının esası yapmış bir insan olarak beni çok mutlu ediyor. Bunu sizinle paylaşmak ve bu vesileyle de şükranlarımı iletmek istiyorum.

Kur'an ahlâkı deyimi üzerine dikkatlerinizi çekeceğim evvelâ. Meselâ, İslâm ahlâkı da diyebilirdik ve esasında da aynı şeydir. Ama, Kur'an ahlâkı dedik ki, bir esprisi var bunun. O espri şu: Biz, bugün, muazzez dinimizle ilgili temel bütün tespitlerimizin başlığına Kur'an kelimesini koymak istiyoruz, böyle bir ihtiyacı hissediyoruz. Bunun, birçok yararı olduğunu düşünüyoruz ve tecrübelerimizle de görüyoruz. Neden; çünkü, İslâm başlığı altına, İslâm'ın onaylamaya çağı şeylerin girdiğini görüyoruz. Bunlar, ilk defa bugün oluyor değil. Onun macerası, yirmisekiz asır geriye gider. Ama, bugün, iyice belirginleşti bu mesele, iyice rahatsız edici hale geldi. Onun için, öyle bir başlık bulmalıyız ki, İslâm adı altında sahneye getirilen; ama İslâm'ın onaylamayacak olduğu şeylerle, gerçek İslâm'a fatura edeceğimiz şeyleri birbirinden ayırmalıyız.

Bunun bir tek yolu vardır; o da, İslâm Dininin, son sözü söyleme hakkını, tartışmasız bir biçimde elinde bulunduran kaynağa atıf yapmaktır; o da Kur'an-ı Kerim'dir. Bizim, şöyle bir beklenti hakkımız yok aziz dinleyenlerim: Eski topluluklardan farklarımızdan biri de budur. Bizim, artık bir peygamber gelsin, bu işi düzeltsin, dinin içine sokulmuş bir dizi yalanları, hurafeleri, hezeyanları, uy-

durmaları temizlesin diye bir beklenti hakkımız yoktur.. Eski topluluklarda bu vardı; ama, bizim için böyle bir beklenti devri bitmiştir. Neden; çünkü, Peygamberimiz, bu nokta üzerine hassasiyetle eğilmemizi istirham ediyor. Peygamberimiz, ilginçtir, teslisin ne mânâya geldiği üzerinde sizi ısrarla düşünmeye davet ediyor. Bugün, içinden çıkmakta zorluk çektiğimiz birçok problemin cevabı olabilir.

Peygamberlik, Cenab-ı Hak tarafından bitirilmiştir. Bu ne demektir; Allah, peygamber bulmakta zorluk çekmedi, haşa!.. Böyle bir şey olmaz Cenab-ı Hakk'a, böyle bir şeyi ilzam edemezsiniz. Niçin?..

Bunun üzerinde, bir çoğumuz, umursamadığımız için düşünmüyoruz; bazıları da, bunun üzerinde düşünmek ortaya çok ilginç sonuçlar getireceği için ve o sonuçlardan rahatsız olacakları için, düşünmek ve düşündürtmek istemiyorlar. Ama, bunun üzerinde ısrarla düşünmeniz icab ediyor. Peygamberliği Cenab-ı Hak niye bitirdi? Niçin Peygamberimiz Hâtemül Enbiyadır?

Hâtemül Enbiya edebiyatını yapıyoruz Peygamberimizi yüceltmek için. Kimsenin, Peygamberi yüceltme gibi bir cüreti ve imkânı da yoktur; o da ayrı bir mesele. Ama, bunu yapıyoruz; fakat, niçin o peygamberliği Cenab-ı Hak bitirdi? Yani, biraz daha devam etseydi, birkaç asır daha devam etseydi ne zararı vardı? Bunun üzerinde düşünmemiz icab ediyor. Birçok sıkıntının cevabı buradadır.

Ama, bizi şurada, şu konferansta ilgilendiren şu: Peygamberlik bittiğine göre, artık bizim, bir peygamber gelip de, bizim sıkıntılarımızı, dindeki yozlaşmalarımızı, dindeki tahriplerimizi, dindeki sapmalarımızı düzeltse diye bir beklenti hakkımız yok. Peki ne var? Cenab-ı Hak peygamberliği bitirmiş, peygamberlikten bekleyebilecek her şeyi bekleyebildiğimiz bir kaynağı, insanlığın elinde korumaya almıştır. Nedir o? Kur'an'dır. Bakın, birinci ve en önemli sonuç budur.

Her ne zaman bir peygamber gelse de şu işi düzeltse diye aklımızdan geçirdiğimizde, âdeta Cenab-ı Hak sizin gözlerinizin içine bakarak, kendine gel, peygamberlik bitirilmiştir; ama, bir peygamberden bekleyeceğiniz her şeyi bulabileceğiniz bir müracaat yeri vardır, o da Kur'an'dır.

O yüzden, İslâm dediğimiz zamanda, başlığı, en azından Kur'an'la birlikte atacağız. Çünkü, Kur'an'ın dışında ilim, tartışma üstü hiçbir kaynak yoktur. İslâm'ın mirası başkadır, dinin tartışma üstü kaynağı başkadır. Bazıları, burada, iblis oyunları sergiliyorlar; biz, Kur'an dediğimiz zaman, sanki İslâm'ın diğer bütün mirası dışlanıyor gibi bir şeytanî yaygara yapıyorlar. Söyleyen de ne söylediğini biliyor, Allah da neyin murad edildiğini biliyor, Peygamber de biliyor, halk da biliyor.

İslâm'ın son sözü söyleme hak ve yetkisi olan kaynağı diyoruz. Başka hiçbir kaynağı, hiçbir mirası, hiçbir gidiş yeri yoktur.. Böyle bir şey söylemedik. Böyle şey söylemek için akıldan istifa etmek lâzım. Bu mümkün değil.

O zaman, bu oyunlar nedir? Ha, bu oyunlar, hezeyanları... kaşıma oluyor. Kur'ân'ın denetiminden rahatsız olanlar bu hezeyanı yapar. Kur'ân'dan rahatsız olmayanların bu sözü söylemeleri mümkün değildir. İslâm mirası, koca bir piramit. Bu piramidin tepesinde, o mirasın bütün acabalarını son sözüyle noktalayacak bir kaynak var mı, yok mu; olmalı mı, olmamalı mı?

O kaynak vardır ve onun adı Allah'ın kitabı Kur'ân'dır ve o Kur'ân'a, onu tebliğ eden Peygamber bile teslim olmak zorundadır. Dikkat edin!.. Biz nasıl Allah'ın kitabına teslim olarak müslim sıfatını, mümin sıfatını kazanıyorsak, o kitabı tebliğ eden Cenab-ı Muhammed Mustafa da, aynen öyle o kitaba teslim olacaktır. Olmazsa, bizden farklı olarak, onun bir de nübüvveti gider; bizim imânımız gider, onun nübüvveti de gider, peygamberliği gider. Herkes ağzından çıkanı dikkat etsin. Allah'ın peygamberlerini Allah'ın ortağı yapmayın. Allah'ın ortağı yaparsanız, peygamberlik gider. Bunun iki adım ötesi, Allah olsa da olur, olmasa da olur... İşte, Hıristiyanlığın tevhide düşürdüğü şirk çukuruna düşersiniz.

Elalemi şirke bulaşmakla suçlamak kolaydır. Ama, unutmayın, Hazret-i Peygamber buyuruyor ki, "Eski ümmetlerin geçtiği tüm badirelerden geçeceksiniz. Bir yılan, bir karınca deliğinden geçmişlerse, ondan da geçeceksiniz. Bütün yaşadıkları macera başınıza gelecek." Bu ne oluyor? Ama, bir şansımız var eskilerden farklı olarak; bizim bütün sıkıntılarımızı kendisine gittiğimiz zaman çözecek ve bize son kullanılacak reçeteyi verecek bir kaynağımız var. O da Kur'ân-ı Kerîm'dir. Peygamberliği bitirmiş; ama Allah Kur'ân'ı korumaya almıştır. Eski mushaflarda var mı böyle bir şey?.. İncil tahrif edilmedi mi? edildi. Tevrat tahrif edilmedi mi; edildi. Bütün peygamberlerin mesajı tahrif edildi. Ama, arkadan bir başka peygamber geliyor, düzeltiyor.

Peygamberlerin ortak sıfatlarından biri mühellimlik ve musahhihlik. Düzelten demektir. Kur'ân'ın sıfatlarından biri de mühellimlik. Kur'ân, aynı zamanda denetleyen ve düzelten kitaptır. Dikkat edin... Demek ki, uluhiyetin icaplarından, uzantılarından biri de, beşeriyetin bozmalarını düzeltme mühellimidir. Cenab-ı Hak, kendisi için bu mühellimlik sıfatını kullanmıştır, Kur'ân için kullanmıştır, peygamberler için kullanmıştır. Peygamberlik bittiğine göre, mühellimlik görevini ve hakkını Kur'ân üstlenmiştir.

O yüzden, dinin suyu bulandı, dinin gündüzü gecesiyle karıştı, şafak ne zaman ve nasıl sökecektir diyenler, şafağı bulanlardır. O yüzden, İslâm kelimesinin geçtiği her yerde, hemen Kur'ân-ı Kerîm'i devredin. Çünkü, aksini yaparsanız, İslâm başlığı altında İslâm olmayan şeyleri sineye çekersiniz. İşte, İslâm dünyasının ... bu manzarası ortaya çıkmıştır.

Kur'ân ahlâkı denilmesinin sebebi bu. İslâm ahlâkı da denilebilir; ama, o başlık altında, Kur'ân'ın asla onaylayamayacağı, İslâm'ı insanlığa getiren kitabın onaylayamayacağı, İslâm'ın adını koyan kitabın -hem dini getirmiş, hem adını koymuş dikkat edin... Cenab-ı Hak, din meselesinde, beşerin müdahalesini asla istememiştir. Din meselesinde beşere, sadece elçilik görevi verilmiştir, o

kadar. Allah'ın resulleri vardır; onlar, Allah'ın elçileridir; onlar, Allah'ın ortağı değildir. Hiçbir peygamber, getirdiği dinin kurucusu değildir. Kurucusu dersenez, Allah'ın adını alır. Elçi, ortaktır. Kur'ân, devamlı bir biçimde bizi uyarıyor: "Sakın Allah'ın elçilerini, Allah'ın ortakları yapmayın. Hıristiyanlar yaptı, battı; Museviler yaptı, battı; ötekiler yaptı, battı. Sakın siz bu hataya düşmeyin." Ve Resulullah uyarıyor: "Sakın Hazret-i İsa'ya yapılanları bana yapmayın" diyor. Enteresandır, "Hazret-i İsa'yı övdükleri gibi beni övmeyin" diyor. Çok enteresan. Çünkü biliyor, Allah'ın resullerini şirk aracı yapan zihniyet, resulleri övme adı altında bu felaketi sahneye sürüyor. Onu bildiği için, sakın beni, Hıristiyanların Hazret-i İsa'yı övdüğü gibi övmeyin" diyor. Ne demek istemiştir; kısaca istediği şu: "Beni, tebliğcisi olduğum tevhide şirke bulaştırmada aracı yapmayın." Beşer bunu yaptı mı; tarih boyunca yaptı. Hangi ad altında yaptı; peygamberleri yüceltmek adı altında yaptı. Örnek olarak, bize en yakın olduğu için İseviliği veriyor Kur'ân-ı kerim, sayfalar dolusu, niçin Hazret-i İsa'ya Allah'ın oğlu dediniz diye soruyor, cevaplarını da veriyor, onların cevaplarını. Ne diyor: "Dediler ki, İsa'yı yüceltmek için biz bunu yaptık, kötü bir niyetimiz yok. Vallahi kötü niyetleri yoktu; ama, Kur'ân, bize şunu işaret ediyor: Tevhitte, beşerin iyi niyeti ölçü değildir, ölçüleri Allah verir. İyi niyet ölçü değildir, teslimiyet ölçüdür. İyi niyet hukukta ölçü olur. Hüsnü zan esastır; tamam. Ahlâkta ölçü olur; doğru. Din koymada ölçü değildir. Dinin prensiplerini koymada ölçü değildir. İşte örneği orada. Hazret-i İsa'ya Allah'ın oğlu diyenler, Hazret-i Meryem'e o sıfatları verenler kötü mü yaptı; hayır. Niyetleri, Hazret-i İsa'yı yüceltmekti. Kur'ân diyor ki: Bu niyetiniz sizi kurtarmaz, tevhide şirke bulaştırdınız ve soruyor, Hazret-i İsa Allah'ın ona verdiği sıfatları beğenmedi mi de, siz ona Allah'ın oğlu diyorsunuz? Bize de bundan ders alın diyor.

Siz, peygamberleri övüyoruz adı altında, peygamberleri Allah'ın oğulları yaparsanız, onları şirk aracı yaparsınız. Hazret-i İsa'nın heykellerini, arkasından havarilerin heykellerini İslâm'ın mâbedine doldurmadılar mı? İslâm deyince bir de onu anlayalım. İslâm, bütün peygamberlerin getirdiği mesajın ortak adıdır. Hazret-i İsa'nın secde ettiği mabet de Müslüman mâbedidir, Hazret-i Musa'nın ki de Müslüman mâbedidir. Onu sonradan dejenere ettiler. Soktular oraya heykelleri... Kur'ân bundan rahatsız. Niçin; Peygamberleri övüyoruz adı altında tevhide şirk soktular.

Şimdi, siz, bunu, Müslüman mâbedine başka adlarla sokarsanız ne olur; Hazret-i İsa'yı Allah'ın oğlu ilan edip heykellerini mâbede soktunuz; burada, tevhit dinine göre secde caiz değildir. Bir Müslüman kilisede de namaz kular, ... şart ki oradaki ikonlar dışarı çıkarılsın. Öyle mi, değil mi; öyle. Hazret-i İsa'nın heykeli Hazret-i Peygamber'in sakalı olduğu söylenen şeyin tevhit mâbedine sokulup tavaf konusu yapılması arasında tevhidin ölçüleri bakımından bir fark var mı? Sen buna Peygamberin sakalı şerifi demekle, Allah'ın ölçülerini bertaraf edebilir misin? Kime... Dün akşam söyledim, iki akşam önce söyledim, yine

söylüyorum; Kur'an'ın Cin Süresi, onsekizinci âyetinin açık beyanı ve fıkhn ve-
rilerine göre, bunların yer aldığı mabetlerle tevhidin ibâdeti caiz değildir. Kılar-
sınız, haberiniz yoktur kılarırsınız, bir şey demiyorum.

Aziz dinleyenlerim, tevhidin ölçülerini, Kur'an'ın ölçülerini başkalarını yı-
pratmada kullananların insafa gelip bu ölçüleri kendilerini izale edebilmede de
kullanmaları lâzım. Bu dinin ölçülerini, hesabımıza uymayan insanları cehen-
neme göndermek veya safdışı etmek veya karalamak için kullanıp, kendi yara-
larımızı tedavi etmekte bu ölçüleri kullanmazsak, bu din bize nasıl rahmetler
verecektir. Bu iki yüzlülüğü bu din çeker mi, taşır mı; taşımaz.

O halde, tekrar dönelim, Kur'an, İslâm kelimesiyle, özellikle bugünlerde,
sürekli birlikte kullanılacaktır. Bu şu demektir: Kur'an'dan onay almayan İslâm
değildir, Kur'an'dan onay almamış bir Muhammed, Allah'ın Muhammed
Aleyhisselamı değildir.

Şimdi bunu da söyleyeyim, Hazret-i Aişe'ye soruyorlar... Dikkat edelim,
Hazret-i Aişe Peygamberimizin eşi, Kur'an vahiylerinin bir kısmı onun odasın-
da vahyedilmiştir. Peygamber Aleyhisselam, ruhunu onun kucağında teslim et-
miştir. Bu Hazret-i Aişe'ye, bize Peygamberi anlat dediklerinde gülmüş ve demiş
ki, "size hayret ediyorum. Bunu niye bana soruyorsunuz, gidin, Kur'an'ı oku-
yun." Aynı tespiti, aynı ilkeyi İmam-ı Azam ısrarla savunmuştur "Kur'an'dan
onay almayan hiçbir sözü, Allah'ın resulünün sözü olarak kabul etmem" diyor.

Kur'an'a dayanmıyorsa, bu bir sözdür, oturur tartışırız; iyi de olabilir, kötü
de olabilir. Hazret-i Aişe, İmam-ı Azam'ın yaşattığı ve kristalleştirdiği bu ilke-
nin de ilk mümessilidir. Bir düzineyi aşkın söz, kendisine Hazret-i Peygamber'in
sözü diye getirilmiştir. Hazret-i Aişe... Dikkat edin, devir hangi devir, Hazret-i
Muhammed'in kokusu daha Medine sokaklarından çekilmemiştir. Öyle, araya,
bin sene, binbeşyüz sene filan girmemiştir. Hazret-i Aişe, bu söz Hazret-i Pey-
gamber'in sözü olamaz diyor. Ama nasıl olur diyorlar, şu kadar insan rivayet edi-
yor. Hiç önemli değil diyor, çok dikkat edin, hiç önemli değil diyor. Hazret-i Ai-
şe, sahabeye hocalık yapmış bir insan. Sıradan peygamber eşi olsa yine çok
önemli; ama, bunun ötesinde değerler taşır. "Hiç önemli değil, kaç kişi, kim ri-
vayet ederse etsin. Kur'an'ın filan âyetine uymuyor, falan âyetine uymuyor. Al-
lah'ın resulü, kendisine vahyedilen kitaba uymayan söz söylemez" diyor. Daha
ne demiştir biliyor musunuz, bu sözler için nasıl bir ifade kullanmıştır biliyor
musunuz; "Bunlar Allah'ın resulüne iftiradır, yalandır, bunları kaldırın" diyor.
Nasıl Kur'an'ı getirmiş, kiramenin nefesine okutmuş, Peygambere isnat edilen
malzemeyi de Kur'an'a denetletiyor.

Aziz dinleyenlerim, başka bir yolu var mı; bu dini, Hıristiyanlığın ve Muse-
vilğin düştüğü âkıbetten kurtarmanın başka bir çaresi var mı?

Bir tek çaresi vardı, ikinci bir çaresi vardı, peygamber gelecekti. Gelseydi,
zaten bizim burada laf üretmemize lüzum yoktu. Gelirdi ve Allah'ın temsilcisi
sıfatıyla dudaklarının arasından çıkan sözler bizi bağlardı. Ama bu yok... Bir ça-
re lâzım, bir çıkış yolu lâzım.

Kur'ân'ın şu âyetine uymuyor diyor; Allah'ın vahyettiği kitaba uymayan söz, Allah'ın elçisinin sözü olamaz diyor. Bunları söylediğimiz zaman, sünneti dışlıyor, peygamberi dışlıyor diyenler var. Benim, olanlara seyirci kalmak gibi bir hak ve yetkim mi var, dokunulmazlığım mı var? Hayır, yok... Bizim, Kur'ân'a gidip bu işi temizlemekten başka hiçbir imkânımız yok...

İslâm faturasının içinde konulacak şeyler Kur'ân'da bulunacak bir. İki, Allah'ın resulü Hazret-i Muhammed Aleyhisselamı bulmak isteyenler de Kur'ân'a gidecek. Kur'ân'ın dışında tanımaya kalktığımız Muhammed, Allah'ın Muhammed'i değil, herhangi bir Muhammed olur. Binlerce Muhammed var. Allah'ın âlemlere rahmet olarak tanıttığı Muhammed (A.S.V)'ı isteyenler de Kur'ân'a gidecek.

Bize, birilerinin keyfine göre oluşturduğu zümrelerin, kliklerin birtakım hesaplarını kutsal ilan etmek için geldiğini telakki ettikleri birisi, Kur'ân'ın peygamberi olamaz. Kur'ân'ın peygamberi Kur'ân'dadır.

Burada, bir şeye daha dikkat çekmek icab ediyor, Kur'ân, İslâm meselesinde. Türkiye'de, Kur'ân'dan rahatsız olan çok bilinçli bir zihniyet var. Bu millet, bunu da bilecek. Bilmezse, ıslah etmesi mümkün değil. Burada, size bir ilmî bilgi versek ne olacak?.. Bakın, onu hanımefendiler, açtıkları kurslarda senelerdir yapıyorlar. Ama, biz burada din bilgisi vermiyoruz, perspektifler veriyoruz. Kur'ân'ın üzeri örtülmüş perspektifleri. Onları bilmeden, o bilgiler sizi hiçbir yere götürmez. Onları, ait oldukları yere oturtacaksınız ki, çark döndüğü zaman problem çıkmasın. Ait oldukları yere oturtmazsanız, bir küçük somun, bir küçük civata, bir küçük dişli parçası, koca bir sistemi mahfeder, çalışmaz hale getirir.

İki zihniyet Kur'ân'dan rahatsız Türkiye'de. Onlardan birisi, Allah'a ve dine sırtı dönük... Gönlüm istemiyor kalbi kapalı demek, Allah bir gün açar belki. Onun için, o tabiri kullanmak istemiyorum, beni rahatsız ediyor. Sırtı dönük. Allah dedin mi rahatsız oluyor, din dedin mi rahatsız oluyor, Kur'ân dedin mi rahatsız oluyor... Onların içinden yüzlercesi, benim fikir hayatım boyunca inkârcılıktan çıktı, hakiki mümin oldular. O yüzden kapıyı kapatmak istemiyorum inkârcılığa, damgalamak istemiyorum.. Ve oldular ve bilesiniz, benim çocukluğumdan beri tanıdığım birçok müminden daha yüksek değerler üretmeye başladılar. Ben o kapıyı nasıl kapatabilirim. Sırtı dönük diyorum. Allah yarın nasiplerini açar, yüzleri dönük hale gelirler.

Şimdi, din adına ortalığı kasıp kavuranlar, aynı mabette kol kola namaz kıldıkları insanlara, insafları asla rahatsız olmadan daha caminin avlusunda cehennemlik kâfir diyebiliyorlar. Burada bir rahatsızlık var. Böyle bir din anlayışının arkasında Allah rızası aramak, akıldan istifa etmek demektir. Burada başka sıkıntılar var. Burada, din ve Allah rızası arayamazsınız. Olmaz öyle şey.

Evet, ben, bugünkü tespitlerle, bugün kendi ifadeleriyle ortaya koyan insana, Kur'ân'a ve Allah'a sırtı dönük diyorum; çünkü, yarın güneş doğarken bu adamın yüzünün buna dönmeyeceğini bilemiyorum ve böyle bir ümitsizliğe düş-

mek gibi bir hakkım yok. Ama, isterseniz, zorlarsanız kendinizi inkârcı edersiniz. Kur'ân'da var. Bunu izâh etmekte bir problemim yok, hiç kimsenin problemi olmaz inanmıyorsa Kur'ân'a, Allah'a, bu adamın Kur'ân'dan rahatsız olmasından daha doğal ne olur. Bir tanesi bu.

Bir başka tip var. Ben bu tipin sergilediği manzarayı kavramakta müthiş ıstırap çekiyorum, onu izâh edemiyorum. O tip, din adına konuşuyor, din adına yatıp kalkıyor. Bütün sloganları, bütün hesabı, bütün tantanası, bütün indisi çıktısı dinin değerlerini ağzına pelesenk yapmak ve hattâ, hiç kimseye burada söz hakkı da vermiyor. Fakat, bütün bunlardan sonra, Kur'ân'dan rahatsız oluyor. Bunu izâh etmek mümkün değildir. Ama, Türkiye'de altı çizilecek temel sorulardan biri budur. Din diye ortalığı velveleye veren, kasıp kavuran bir zihniyet, birisi, kimse o, üç kişi, beş kişi nasıl oluyor da Kur'ân'dan rahatsız oluyor? Bu sorunun cevabını aramalıyız.

Bakın, birincisini gördük. Bir - iki gösterge vereyim size. Birincisi, rahatsızlığını izâhta hiçbir zorluk çekmediğimiz diyor ki, "Kur'ân çöl kitabıdır, Araplara hitap eder, çöl Araplarının kitabıdır, bize ne, XXI. Yüzyılın eşliğinde bununla mı uğraşacağız, geçelim bunu..." Öbürü bakın ne diyor: "Arapça bilmeyenler Kur'ân'a elini sürmesin." Şimdi ben soruyorum, Kur'ân'a sırtını dönen bir adamın, bu çöl kitabıdır, bunu okumayın demesinin ortaya getirdiği sonuçla, din adına kıyametler koparıp da, Arapça bilmeyenler Kur'ân'a el sürmesin diyen adamın ortaya getirdiği sonuç arasında bir fark var mı? İki de Kur'ân'ı okumayın diyor. Birisi, çöl kitabıdır bunu okumayın diyor, birisi de Arapça bilmeyenler okumasın diyor. İki halde de bizim insanımız Kur'ân'la tanışamayacak; iki halde de Kur'ân diyenler hapsediliyor; iki halde de Türk çocukları, Kur'ân'ı okuyamadan bu dünyadan gidiyorlar.

Hayır, Kur'ân'ı, onun muhatabı olan herkes okuyacak. Kimdir Kur'ân'ın muhatabı? İnsan, herkes, siz, 1 milyar 200 milyon nüfuslu Çin, 1 milyar nüfuslu Hint, Eskimolar, bütün insanlık... Nasıl okuyacak; Kur'ân, muhatapları tarafından nasıl okunacak? Dünyada konuşulan bütün dillere Kur'ân çevrilecek, insanlık camiası okusun. 6,5 milyar insan var; 6,5 milyar insan Arapça öğreninceye kadar Kur'ân'ı Himalaya Dağlarının altında hapis mi edeceğiz? Soruyorum, Kur'ân evrensel değil midir, bütün insanlığa hitap etmiyor mu? Elbette ediyor. Aksini söylerse dinden çıkar. Peki kardeşim, öyleyse, 1 milyarlık Çin nasıl okuyacak bunu? Ne demek diyor, Çince'ye tercüme edilecek okuyacak diyor. Peki, Çince'ye tercüme edilecek, Çinliler tercümesinden okuyacak diyorsun da, senin ülkedeki Türk çocukları Türkçesinden okusun dediğin zaman niye yüzün kararıyor?

Evet, hiçbir tercüme, hiçbir meal Kur'ân değildir, Kur'ân'ın çevirisidir. Bütün dillere Kur'ân-ı Kerim tercüme edilecek, o dili konuşan insanlar Kur'ân-ı okuyacak. İlk emri "oku" olan bir kitaptır. Adı, okunacak şeyleri toplayan kitap

demektir. Kur'ân kelimesini hiç düşündünüz mü; ne demek Kur'ân; okunacak şeyleri bir araya getiren kitap demektir, ilk emri de "oku" dur.

Burada, bir şeye daha cevap bulalım. Kur'ân'ı okumakla, Kur'ân'ı üfürme-yi birbirine katıyoruz. Kur'ân okunacak kitaptır, üfürülecek kitap değildir. İslâm dünyası, asırlardır Kur'ân'ı okumuyor, üfürüyor. Üfürülen kitaptan fal açılır. Ölülere cennet vizesi versin diye okunur. İyi sesli hafızlar okusun, biz ağlayalım diye okunur. Fakat, okunacak kitap olduğu için Kur'ân, bu üfürüklerle Kur'ân'ın size vermek istediği hiçbir şeyi elde edemezsiniz. Şimdi bir hatim edebiyatı tutturulmuş. Arapça bilmeyenler Kur'ân'a el sürmesin zulmü Ortaçağdaki engizisyon papazlarından İslâm'a tranfer edilmiştir. Bunu söyleyenler, bir şekilde papazlarla birlik beraberliği olanlardır. Nasıldır; onu kendileri bilir. Ama bu, engizisyon zulmünün, Ortaçağda yaşattığı bir hezeyandır. Bunu İslâm'a birileri soktu... Kur'ân okunmasın diye başka oyunlar tezgâhlanıyor. Kur'ân'ın okunuşu merasime tabi. Okuyup da âllâme mi olacaksın diyor. Yok, kimse âllâme olmayacak, okuyup kendi nasibini alacak. Benim nasibime göz dikmeyecek, ben de başkasının nasibine göz dikmeyeceğim. Ama, herkesin Kur'ân'da bir nasibi var; onu almak üzere okuyacak. Okuyacak ki, birileri çıkıp da, yeni bir din kurmasınlar. Okuyacak ki, din dendiği zaman, İslâm dendiği zaman, en azından başlıklar halinde bunun içinde ne var bilsin. Okuyacak ki, soracağı soruları keşfetsin. Hiçbir şey olmadığını kabul edin, Kur'ân'ın tercümesini okursanız, din adına neler sormanız gerektiğini keşfedersiniz; bu, başlıbaşına bir kurtuluştur.

Okumadınız mı ne soruyorsunuz biliyor musunuz; sorulan sorulara dikkat edin: Sırat köprüsü kaç kilometredir?.. Cebrail'in kanatlarının rengi nedir? Cennette hangi dil konuşulacak? Cennete gitmek gibi bir endişesi yok!.. Yahu, sen oraya git, hangi dil konuşacağını Allah sana bildirir. Tercüman mı götüreceksin? Aşure tarifinin Kur'ân'ın neresinde olduğunu soranlar var; kısmet açma duasını soranlar var. Kur'ân'ı kendi dilinizde okursanız, hiç değilse bunlardan kurtulursunuz.

Okuyacaksınız, bunun şartı şurtu, merasimi de yoktur. Ama, bileceğiz ki, Kur'ân'ı Kerîm, Hazret-i Peygamber'e vahyedildiği şekliyle Kur'ân'dır. Hiçbir tercüme Kur'ân adını almaz, benim tercümem de, tercümedir; ama, tercümesinden okunacaktır. Babayığitseniz, birkaç yılınızı verin, Arap diliyle öğrenip okuma imkânınız varsa buyurun, okuyun. Sanki Arapça bilenler okuyor, Arap dünyası okuyor mu?

Halkı kandırmayalım. Arapça bilmeyenler el sürmesin demek, sanki 200 küsur milyon Arap dünyası 24 saat Kur'ân okuyor demek. Okuyorlarsa, bu halleri ne söyler misiniz?

O yüzden aziz dinleyenlerim, İslâm kelimesinin geçtiği yere hemen Kur'ân'ı koyacaksınız. Denetleyici odur, muhtevâyı belirleyici de odur. Koyacaksınız; ama, Kur'ân'ın kâğıtlarını oraya koymak yetmez. Bu kitabın içinde ne var diye merak edeceksiniz.

Soruyor vatandaş gelip bana, yaşlı başlı, hattâ bazen bir - iki diplomalı. "Hocam, ben hatim sevabı almak için sizin mealinizi okusam olur mu? Bana dediler ki, Arapçasından okursan hatip sevabı alamayacağın gibi, bir de günaha girersin." Şimdi, ben size bir soru sorayım; aklınızı ve imânınızı devreye sokarak buna cevap verin. Cenab-ı Hak bir kitap göndermiş, o kitabın içinde insanların istedikleri var, âdeta bir prospektüs gibi, bunu oku, yoksa kendi hayatınla ilgili bütün kullanımlarında yanlışlar yaparsın diyor. Bu prospektüsü bilmediğiniz bir dilde okuyarak nasıl öğreneceksiniz bu sistemin nasıl kullanılacağını? Allah bir şey istiyor sizden, o 604 sayfalık bir kitap, çocuk oyuncağı değil. Şimdi ben size soruyorum; bu kitabı, Allah'ın ne dediğini anlamak için okuyanlar sevap almıyor da, anlamamak için okuyanlar nasıl sevap alıyor söyler misiniz?

O halde, hatim sevabını, Allah'ın ne dediğini anlamak maksat ve niyetiyle Kur'ân'ı, bildiği dilde okuyanlar alır. Bunun aksini söyleyenler, şeytana oyuncak olurlar. Ha, diyeceksiniz ki, hocam, ne dediğini anlamadan okuyanlar sevap olmaz mı? Hayır efendim, öyle bir şey demedim, Allah'ın hazinesine kilit vurmaya kalkmadım. Ne dediğini anlamadan okuyanlar sevap alsın. Biz, onlara bir şey demiyoruz. Kur'ân, her halde rahmettir. Fakat, temel hedef, bir numaralı hedef, onun ne dediğini anlamak olduğuna göre, müsaade edin de, ne dediğini anlamak için okuyanlar da sevap alsınlar ve evvelâ onlar sevap alacak.

Bizim çocuklarımıza, haşa haşa, sümme haşa, Allah âdeta Arapça'dan başka dil bilmez diye senelerce secde etmek imkânını yok gösterdiler ve bizim çocuklarımız, Arapça okuyamadıkları için, içleri yana yana, yüreklerine taş basa basa Allah'a secde etmediler. Bunların faturasını birileri ödeyecek.

Neymiş efendim; namaz sûreleri... O tabir de emin olun ilâve, namaz sûreleri diye bir şey yok. Bir tane Fatiha var, onsuz namaz olmaz, Hazret-i Peygamber'in beyanı. Ha, Kur'ân'ın tamamı namaz sûresidir. En ideali o, o ayrı... Ama özel namaz sûreleri diye bir şey yok. Bu yetmiyor, bir de namazda okuduğumuz her şeyi Kur'ân zannediyorlar. Amentü sûresi Kur'ân'ın neresinde diye bana soruyor koca adam!.. Ettehiyatü Sûresini bir türlü bulamadım Kur'ân'da diyor.

Şimdi bakın, şu namaz, müminin miracı olan namaz, onu da bir çeteleye bağhıyorsunuz, çetelede bir aksama oldu mu, secde etmeyi bırakıyorlar. Bu çetelecilik illetini bu işe bulaştıranların da korkunç bir hesapları var. Cenab-ı Hak gösteriyor, beş vakit kılacaksınız... Yahu, kardeşim, adam aksatıp da, iki vakit kılyorsa, niye bu adama mâni oluyorsun. Adam diyor ki, ben bunun beşini çeteleye bağlayayım, tamamını kılmayacağına göre, hiç birisini kılmıyor. Bana hoca dedi ki, ya hepsini kıalarsın, ya hiçbirisini kılmıyorsun.

Allah'a secde edeceksin. O sayıyı tamamlamak, onun ideal olanıdır. Ama, Allah'a secdeyi terk etmekle, sayıda eksiklik yapmak aynı şey mi kardeşim?.. Bıraksanız Allah'ın kulları namazını kılsın. Birincisi bu.

İkincisi, Arapça bilmeyenleri Allah'a secde etmekten mahrum bırakıyorsunuz. Nedir mesele?.. Şu Fatiha Sûresinin tefsirini ben 80 sayfa yayınladım. Şimdi bakın, burası Diyanet, karşımda çok değerli ilâhiyatçı arkadaşlarım var. Burada bunları konuşalım, Senelerce bizim çocuklarımız, Arapça okuyamıyoruz, okuyamayınca da secde etmiyoruz dedi. Bunun cevabı önümüzde yok ki... Söyler misiniz, ya Arapçayı iyi okuyacaksınız veya secde etmeyeceksiniz!.. Soralım, işte Türkiyemizin önünde bu soruyu soralım ve bunun sorulacağı en ideal yer de burasıdır. Siz sormadınız bunları, sormadığınız için kimse de size söylemedi veya sordunuz da, doğru sormadınız. Siz, bir hocaefendiye gidip de, evvelâ sırat köprüsü kaç kilometredir diye sorar, Cebraill'in kanatları kaç tanedir diye sorar, arkasından da bunu sorarsanız, bu hezeyanlık yapıyor, buna cevap da vermeyeyim diye sizi tersleyip gönderir. Gidip de sordunuz mu, ben Allah'a secde edeceğim; ama, ben Arapça okuyamıyorum, öğrenmeye çalışacağım; ama, şu anda okuyamıyorum. Bu arada Allah'a secde etme imkânım yok mu benim diye hiç sordunuz mu? Sordunuz da, cevap yanlış geldiyse onu bilemem; ama, meselâ bana soran olmadı.

Nedir mesele?.. Namazda, Kur'ân'dan okunacak kısımların tercümeleri okunur mu, okunmaz mı? Soru bu. Kur'ân dışında kalanların tercümelerinin okunup okunmayacağını hiç kimse tartışmıyor zaten. Hatta onların yerine başka şeylerin okunacağını bile tartışmaz. Öyle bir engel yoktur. Ama, İslâm, bir şeyin korunmasını istiyor, Fatiha Sûresi. Evrensel dua. Hangi dine koyarsanız koyun, hiçbir din, bu bizim değildir diye şikâyet etmez... Cenab-ı Peygamber'e diyor ki, bu Fatiha olmadan namaz olmaz. Tamam mı, tamam.

Yani, Kur'ân-ı Kerim'den, namaz içinde okunması gereken asgari kısım, dikkat edin, Fatiha sûresidir. Bir adam yalnız Fatihayı okusa, namaz kılar; hiç başka bir şeye lüzum yok. Öbürlerinin yerine başka dualar okursunuz, Allah kelâmı bulursunuz; ama, Fatihayı koruyacaksınız ve Fatiha, ideal olanı, orijinalinden okunacak. Allah'ın kitabıyla, o kitabın müminleri arasında asgari bu bağ, orijinal lisanıyla bulunacak... Ama, bir adam, Fatihayı orijinalinden ya okuyacak, yahut da secde etmeyecek. Böyle bir şey ortaya geldi... Şimdi bunun cevabını Yaşar Nuri mi verecek? Bunun cevabı, bu ülkenin ibâdet meselesinde bir numaralı mesnedi olan Hanefiliğin ana kaynaklarında, hattâ detay kitaplarında verilmiştir. O zaman ben tek kelâmda bulunmuyorum, yorum yapmıyorum... Hanefî fihhının bir numaralı kaynağı, dev eseri, Serahsi'nin El Maksud'u, 30 ciltlik. Fatiha Sûresini yazdım; hemen hemen şunu anlatmak istiyorum Fatiha Sûresi tefsirimde: Serahsi o dev eserinde... Enteresandır, Serahsi 30 cildin 27 cildini hapisanede yazmıştır... Diyor ki bize Serahsi:

1. "Yüz yılı aşkın bir süre, üzeri örtülen bir hakikatin bir ucu böylece açıldı." Bakın şimdi, bir ucu... Uzun mücadelelerden sonra, ıstıraplardan sonra bir ucu açıldı. Nedir o; Serahsi, İmam-ı Âzam'ın... Fatihayı iyi okuyamayanlar, tercümesinden, kendi dillerindeki tercümesinden okuyarak namaz kılamıyor. Za-

ten öbürleri tartışılmıyor dedik ya, önemli olan Fatiha, orada düğümleniyor mesele...

İmam-ı Azam'ın fetvasının gerekçesi ne biliyor musunuz; aynen okuyorum: İmam-ı Âzam diyor ki, "men la yüfsin, el Arabiyye ... Arapça'yı kavrayıp güzel okuyamayanlar için Fatiha'nın tercümesiyle namaz caizdir." İmam-ı Âzam'ın Fatihanın çevirisiyle namaz kılınır fetvasının gerekçesi budur. Siz zannediyorsunuz ki, başka hiçbir mezhep imamı buna cevaz vermemiş... Öbürleri, mazeret kaydına bağlamışlar. İmam-ı Âzam çok daha toleranslıdır; güzel okuyamıyorsa, kem küm ediyorsa, ayının kafasını büküyor, gafın belini büküyorsa, tercümesinden okusun. Diğer mezhep imamları, mazeret kaydını koymuşlardır. O da Serahsi'de var.

Bitti mi; bitmedi. Ne İmam-ı Âzam, ne Şafi, ne Maliki... Bakın şimdi nereye gittik; Serahsi de buradadır, bak bak Serahsi'ye bak. Bir ucunu, şu kadar çileden sonra açtım diyor. Daha arkası var, aç aç...

Aziz dinleyenlerim, Serahsi burada, en büyük sahabilerden birisinin yaptığı Fatiha tercümesinin metnini vermiştir. Kimdir bu; büyük sahabe Selman-ı Farisî. Serahsi'nin eserinde, Selman-ı Farisî'nin Fatiha tercümesinin metni var. Kimdir Selmanı Farisî; ilk Müslümanlardandır. Cenab-ı Peygamber'in danışmanı sıfatını taşıyan bir sahâbidir.

Nereye gidiyor fetvâ göreceğiz, devam edelim. Serahsî ne diyor. Selmanı Farisî, büyük sahabe, seçkinliği olan bir sahabe. Müslüman olan İranlılar, kendisine müracaat ediyorlar zaman zaman. Kim müracaat ediyor, İran Müslümanları. Alfabeleri de Arap alfabesidir dikkat edin. Diyorlar ki, biz bu Fatihayı doğru dürüst okuyamıyoruz, içimize sinmiyor, kem küm ediyoruz, başı gözü yarılıyor. Biz bunu Farsça tercümesinden okusak da namaz kılsak olmaz mı?.. En azından doğru düzgün okumayı öğreninceye kadar. Selmanı Farisî olur diyor; ama, tereddüdü var. Şimdi işte burası çok mühim. Selmanı Farisî bunu yaptı dese, fetva gitti sahabiye dayandı...

Şimdi Serahsi'yi açıyoruz, Serahsi'de bundan sonrası? yok. Nerede var; bunun belgelerini, yüzyılımızın en değerli İslâm bilginlerinden Pakistanlı, büyük âlim Muhammed Hamidullah yayınladığı eserinde, ben de onları Fatiha tefsirinde yayınladım. Ha, Bir bakıyorsunuz ki aziz dinleyenlerim, Selmanı Farisî, Fatihayı Farsça'ya tercüme edip, İranlılara ...bununla namazınızı kılın denmeden önce, Cenab-ı Peygamber danışmış. Yalnız, hani sahabilerin hepsi müctehitti ve hangisine uysanız istikamette olurdu. Bunu söylüyorsunuz da, sonradan niye devam edip de, hesabınıza gelmeyen yerlerde bu prensibi deliyorsunuz?..

Selmanı Farisî, Peygamberimize geliyor, diyor ki, Ya Resulallah, ben böyle bir şey yapacağım, cevaz verir misiniz? Evet yap olur diyor. Peki siz niye bırakmadınız, çocuklarımız Kur'ân'ın Türkçe tercümesiyle namaz kılsınlar. Bunlara ışık tutacak mısınız; yoksa birileri, din adına yalan söylemekle mi dine hizmet

edeceklerini zannediyorlar?.. Bizim bugünkü kabullerimizi rahatsız edebilir; ama, prensibim değildir. İslâm'a cevaz vere vere İslâm'a hizmet edilmez. Bu çığı kapatın.

Yine geldik, bırakın Kur'ân'ın ne dediğini anlamak için Türkçesini okumayı, Allah'a secdeyi yaşatmak ve yürütmek için de Kur'ân'ı Kerîm'i... Hani ulema vardı? Ulemamız, yaşayanı bertaraf etmek için, ölüp gitmişlerinin mezar taşlarını putlaştırıyor. Bilesiniz ki, o putlaştırdıkları ulema, fosillerine taptıkları ulema, yaşarken onlara da zulmetti. Aynı zihniyettir. Bugün yaşayanını tepelemek için ölmüş olanını paylaşmışlar. Yarın, hiç şüphenez olmasın, bizi putlaştırıp, sonra gelenleri tepelemenin çaresini arayacaklar. Bu, İslâm'ın içine musallat olmuş bir pis damardır. Bu damarıdeşifre edip, bunun irinini akıtacaksınız.

İşte üzerinde çok durduk, ismi çok geçti, benim fikir ve imân hayatımda rehber edindiğim insanlardan biridir İmam-ı Âzam. Ne demek; en büyük imam demektir. Acaba o en büyük imam dedikleri insana yaşarken neler yaptılar hiç bilir misiniz? O İmam-ı Âzam unvanı, onun mezar taşına verilmiştir; yaşarken ona, kâfir numan, kâfir Ebu Hanife diyorlardı. İki idare devri yaşadı İmam-ı Âzam. Bir örnektir... Emevi devrini yaşadı. Emeviler, İmam-ı Âzam'ı, her gün dayak cezasına tabi tutmuşlardır; her gün, ekmek aş gibi dayak yiyordu, sopa yiyordu. Tekme cezası... Hatta, bu tekme cezasına tabi tutulanların içinde, Kütübü Sitte'nin yazarlarından, müelliflerinden olan Mesayyih de var. Hatta o Mesayyih, o tekme cezalarının birisinde can vermiştir. Bunları biliyor musunuz?..

İmam-ı Âzam o dayak yiyenlerden biriydi. Sonra, Emeviler gitti, Abbasiler geldi. Düzeldi mi; hayır. Abbasiler de, onu kendilerine hizmet ettirmeye uğraştılar. Politik yaşamlarına onu hizmet ettiremeyince hapse koydular. Orada işkencelerle öldü. Sonra İmam-ı Âzam oldu.

Şimdi bakın, aynı. Politik hesabına uygun şeyler söylediniz mi, heykelinizi dikerler, söylemediniz mi, hemen cehennemlik ilan ederler. Bunun arkasında, Allah inancı mı var, nefsin keyfi mi var?

Bütün bunları Kur'ân çözer. Biraz daha sabredin, siz de göreceksiniz. Onun için, İslâm denildi mi, hemen Kur'ân'ı oraya koyacaksınız. Peygamberimiz Aleyhisselamdan bahsedildiğinde de koyacaksınız ve o zaman çıkacak ortaya, İslâm'ın malı olan değerler nelerdir.

İşte ahlâk bunların başında gelir. Konferansı özetleyeceğim, ana başlıkları vereceğim ve bitireceğim.

Kur'ân ahlâkı veya Kur'ân'dan denetim alması şartıyla İslâm ahlâkı nedir, ne anlıyoruz?

Kur'ân ahlâkı, aziz dinleyenlerim, Allah'ın ahlâkıdır. Ne demek Allah'ın ahlâkı? Hazret-i Peygamber buyurmuşlar ki, Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanın. O öyle teşvik ettiği, sadece özendirici filan bir şey değil. O tam bir matematik realitesidir. Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanın... Ne demek bu? Kur'ân, getirdiği ahlâk anlayışını, hayat anlayışını sıratı müstakim diye tanımlıyor; yani, insanı, sağa

sola düşürmeyen, yalpalatmayan, tökezletmeyen kıvamında yol. Sırat yol demektir, müstakim de, kıvam ve kıyam mânâlarına gelir. Her şeyin kıvamında olduğu yol demektir sıratı müstakim. Eksiği fazlası olmayan, insanı bunalıma götürmeyen yol demektir.

Şimdi, Kur'ân bize diyor ki, sıratı müstakim üzere olun. Benim getirdiğim ahlâk, sıratı müstakim ahlâkıdır. Bir şey daha diyor, Hud Sûresinin bir âyetidir bu. Orada Peygamber'e Kur'ân, "bilesiniz ki, Allah da sıratı müstakim üzeredir." Kur'ân, bizi hangi ahlâk gerçeğine çağırıyorsa, Allah da o ahlâk gerçeğinin üzerindedir.

O halde, Kur'ân'ın gösterdiği ahlâkı yaşayan, Allah'ın ahlâkını yaşıyor demektir.

Bir şey daha söyleyeyim. Hiç düşündünüz mü, Kur'ân'da Allah'ı tanıtan âyetler içinde neler var? Bilgiler var, Kur'ân'ın anlattığı Allah'ı bize tanıtmak için.... Ben ilmihal falan demişim, yahu çıkar şunu... Çıkarmıyorum... Niye?.. Çok sert konuşuyorum özür dilerim, teşbihte hata yoktur, bağışlayın bu ifade mi. Ben diyorum ki, ilmihal, Allah'ı, peygamberi, temel prensipleri bilinen, kavranan bir dinin ilmihali olmalıdır. Kardeşim, ortada Allah ve peygamber yok, ilmihal ne yapacak; biz evvelâ Allah'ı, peygamberi bulalım, ondan sonra... Ne demek bu?.. Çok şey demek bu...Bizim kafamızdaki Allah, Kur'ân'ın tanıttığı Allah'tır. Allah'ın bilinmesini istiyor Allah, insan bunun için yaratılmıştır. Allah'ı, O'nun anlattığı gibi bilerseniz Allah odur. Dinin yaşanmasını istiyor; Allah'ın gönderdiği şekilde o dini algılasak olur; yoksa, din, mutluluk yoludur, selamet yoludur, barış yoludur, amenna doğrudur, hiç şüphe yok. Hangi din, Allah'ın elinden çıkan ve O'nun Peygamberinin tanıttığı din. Birilerinin kurduğu din bu değildir. Birilerinin uydurduğu din, sizi ne barışa, ne selamete götürür. Onun olmaması, olmasından daha iyidir. Niçin; çünkü Kur'ân diyor ki, benim getirdiğim din, insanın fitratıdır, insanın doğasıdır. Ben soruyorum size, hangimiz kendi doğasıyla, fitratıyla savaşır? İslâm insanın fitratıdır. Allah diyor ki, insanı ben yarattım, ona din gönderme hakkı da benim elimdedir, ben gönderirsem din olur. Siz, şimdi, fitratın dini yerine, kendi hezeyanlarınızın uydurmalarını koyarsanız, insan buna niçin isyan etmesin; eder ve siz onu cehennemlik ilan edemezsiniz. Bu sokaklarda ateist ilan edilen gençlerin önüne konan din Allah'ın dini değildir. Siz evvelâ Allah'ın dinini onların önüne koyun, bakalım onlar ateist oluyorlar mı?

Allah'ın dinini buz dağlarının altına sokuyorsunuz, ondan sonra dayatıyorsunuz, karşı çıktılar mı cehennemlik ilan edip afaroza gidiyorsunuz. Bununla bir yere gitmeniz mümkün değil... Siz Allah'ın diniyle insanların arasından çıkın gelin.

Kur'ân-ı Kerîm, Kaf Sûresi, 16. âyet -not alın ve eve gidince okuyun. Açın, kendi dilinizdeki çevirisinden okuyun, Allah aşkına okuyun. Kaf Sûresi 16. âyette diyor ki Cenab-ı Hak "Biz insana şah damarından daha yakınız." Niçin

bu âyeti vahyeyiyor Cenab-ı Allah bilir misiniz; Allah'ın yanına yedek ilahlar so-kan Mekke müşrikleri diyorlar ki "biz Allah'ı kabul ediyoruz..." Allah'ı reddet- tikleri filan yok, ateist falan değil onlar. Allah'ı kabul ediyorlar, hattâ Beytul- lah'ın etrafında namazları, niyazları var. Onları da söylüyorlar, ha dikkat edin... İnsanın fitratı, ateizme gitmeye zaten müsaade etmez. Bunlara diyor ki Kur'ân- ı Kerim, "siz Allah'ı kabul ediyorsunuz da ey Mekke müşrikleri, ey yedek ilahlı din sahipleri, Allah'ı kabul ettiğinize göre, bu yedek ilahlar nedir?..

Bir âyet daha var; ... putperestlerin cevabını da Kur'ân vermiştir. Diyorlar ki "... biz bu yedek ilahlara, bunlar bizi Allah'a yaklaştırıyorlar diye kulluk edi- yoruz." Yaklaştıracak!.. Kaf Sûresi 16. âyet buna cevap verir; "Allah insana şah damarından daha yakın." Kim kimi nereye yaklaştırıyor kardeşim?

O halde, şuradaki soruya da cevap bulalım. Mürşit mürşit diyorlar, mürşit kim?.. Mürşit, Kaf Sûresi 16. âyetini insanlara anlatan ilim ve irfan adamıdır. Yani, mürşid odur ki, ey insan, Allahü Teala'yı insanın arkasında arama, o sana şah damarından daha yakındır. Karından da, çocuğundan da, anandan baban- dan da yakındır. İşte mürşit bu.

Şimdi ne yapıyor; insana şah damarından daha yakın olan Allah'a insanın arasına duvarlar çekiyoruz, ayırıyoruz birbirinden suni olarak. Ondan sonra, komisyon alsınlar diye halkın sırtından, biz sizi Allah'a yaklaştıracamız diyorlar. Bana Allah'tan daha yakın bir şey yok ki sen beni yaklaştıracaksın. Bana en ya- kın o. Sen bunu söyle bana. Sen, önce Allah'la benim aramı açıyorsun, ondan sonra da benim sırtımdan komisyon alalım diye, ben seni yaklaştıracamız di- yorsun. Allah cezanı versin!..

İşte Kur'ân'dan rahatsızlığın sebeplerinden biri. Din adına edebiyat üretip, sonra da Kur'ân'dan rahatsız olan zihniyetin deşifre noktalarından biri de bu- dur. Niye Kur'ândan rahatsız olmasın adam; komisyon diye halkın sırtından trilyonları götürüyor!.. Halk, burada, Kaf Sûresi 16. âyeti görürse, Zümer Sûre- si 2. âyeti görürse, Mekke müşriklerinin "bunlar bizi Allah'a yaklaştırıyor diye kulluk, kölelik ediyoruz" sözünü görürse, bu adamı tutabilir misin sen? Bu adam size komisyon verir mi?

Aziz dinleyenlerim, Tevhit dini, komisyondan münezzeh bir dindir. Dinimi- zi komisyonlardan kurtarmadıkça, yaşadığımız din Allah'ın dini olmaz. Bu ko- misyonlar mezhep adına alınabilir, tarikat adına alınabilir, parti adına alınabi- lir, falan adına alınabilir, filan adına alınabilir...

Şirk, yedek ilahlı din, Allah adına komisyon toplayanların devreye girdiği dindir. Tevhit dini de, bu komisyon odaklarını tahrip edip kaldıran dindir...

Bir şey daha söyleyeyim. Resulullah Aleyhisselam buyuruyorlar ki, "benim ümmetimi gizli şirk mahfedecektir, ben bundan korkuyorum. Benim ümmetim, daha, ne güneşe, ne aya, ne memata tapmaz, benim ümmetimi gizli şirk yıkar." Bu tabiri kullanmıştır; sinsî, maskeli, örtülü şirk tabirini kullanmıştır. Devam ediyor, "bu gizli şirk, benim ümmetimin içine, küçük karıncanın ayak seslerin-

den daha sinsi bir şekilde girer." Ya Resulullah, bunun göstergeleri nelerdir? "Ümmetim adına bundan korkuyorum... ümmetim adına, beni ürpertecek şekilde en çok korkutan şey, bu gizli şirktir." Gizli şirkin göstergelerini de vermiştir Resulullah; Kur'ân vermiştir, o da detaylandırmış. Zaten, Kur'ân'da prensibi olmayan şey, Peygamberimizin sünneti olmaz. Sünnet, Kur'ân'da prensipleri verilen ilkelerin, Peygamberimiz tarafından kullanılış biçimidir. Dikkat edin, bedevi örflerini sünnet diye yutmayın. Sünnetten söz etmek için Kur'ân'da bir prensip olacak, Hazret-i Peygamber o prensibi uygulayacak. İşte buna sünnet denir. Öbürü, örfden gelen sünnettir, o bizi bağlamaz. Fistan giymiş, sakalını traş etmiş, etmemiş... Onlara sünneti revayih veya sünneti âdet denir. Her sünnetin arkasında Hazret-i Muhammed yoktur... Çünkü sünnet, toplumların örflerini de ifade ediyor, şehirlerin örflerini de ifade ediyor. Sünneti Mısır denmiştir, Sünneti Irak denmiştir.

Hazret-i Peygamber, benim ümmetimi şunlar mahfedecektir diyor.

1. Din işine riyakârlığı sokmak. Kur'ân da aynı şeyi söylüyor, Resulü Ekrem de söylüyor. Riya, ikiyüzlülük, Allah rızasının yanına başka hayırları da koymak.

Kur'ân-ı Kerîm, Maun Sûresinde... Üç satırlık bir sûre Maun Sûresi, "Eraytellezi Yükezzibubiddin..." diye başlayan sûre. Maun Sûresi Kur'ân-ı Kerîm'in son sûrelerinden birisidir. Bir son soru. Dini yalan sayan kimdir? Soru bu. Cevap?.. Hocam cevabı sen ver. Hayır hayır, ben vermeyeyim. Allah'a şükür ki Cenab-ı Hak vermiş cevabını. Biz buna cevap vermeye kalksaydık, yerin altı üstüne çıkardı. Cevabı kendi vermiş. Dini yalan saymanın iki tane alameti var diyor Cenab-ı Hak:

1. Kamu mallarına el uzatmak, kamu malından çalıp çırpmak. Maun kelimesi zaten kamu hakkı demek, dikkat edin.

2. İbadetleri şov aleti yapmak.

Efendim, Kur'ân mucizedir deriz de, nasıl mucize oluyor diye bize sormayın, işte böyle mucize oluyor. Bakın, 1990'lı yılların Türkiyesinin âdeta fotoğrafını çekmiş.

Dini yalan saymanın iki tane alameti var diyor; kim diyor; Kur'ân'ı gönderen kudret diyor kardeşim. Bir, milletin malına el uzatmak, çalmak, çırpmak... İki, ibâdetleri şov haline getirmek. Ve enteresandır, örnek olarak da namazı vermiş. Biliyor Cenab -ı Hak, birileri kameralar eşliğinde namaz kılıp, abdest alacaklar.

Evet, kimi alkışlıyorsunuz bilmiyorum; ama, bu günah Türkiye'de elli senedir işleniyor. Birileri, yeni zamanlarda çok daha becerikli yapıyorlar o ayrı; ama, çok eski. Kimseyi günah keçisi de yapmayalım...

Şimdi bakın, Kur'ân-ı Kerîm... ben bunu söylerim. Bana arkadaşlarım, bайдan vesaire söylüyorlar o kadar yeni şeyleri nereden buluyorsun diye? Ne yenisini yahu!.. Kur'ân-ı Kerîm indirileli 1450 seneye yaklaşıyor, 23 yıllık süreyi de

katarsanız 1460'a yaklaşıyor.. Siz Kur'ân'ı okumadınız, bilmiyorsunuz diye bunlar yeni değil. Şimdi bu iblis tezgahını yürütenler, atlıyorlar sokağa, vatan-daşlarımızı soruyorlar; diyorlar ki, sen dün akşam dinledin mi, bak şu kişi şöyle dedi... Allah bu halktan razı olsun. Bu halkın diploması olmayabilir; ama, basireti o kadar sağlam ki... Ve bu kubbenin yükünü çeken de bu ülkede, bu halkımız değil midir. Bu halkın yüreği çekiyor bu kubbenin yükünü.

Ama, halkın basiretinin olması, bu ülkenin dertlerini çözmekte yeterli değil aziz dinleyenlerim. Çağ, onu artık yeterli görmüyor. Ayağa kalkacaksınız, o basiretinizin icabıyla yola düşeceksiniz ve ... gideceksiniz. Başka yolu yok.

Televizyonda arkadaşlar bir şeyler söylüyor... Yahu sen onu anandan duydun mu; yok. Babandan duydun mu; duymadım. Dedenden duydun mu; duymadım. Doğrudur; zaten dedesi bunları bilseydi torunu bu halde olur muydu. Ondan sonrası çok kötü. Bak işte, birileri reform yapıyor diyor, dinde bunlar hiç duyulmadık şeyler, bunları söylüyor... Vatandaşın mecali yok ki... "Dini yalan sayan kimdir?" diye Cenab-ı Hak soruyor, bunun lamı cimi yok. Bir âyettir bu. Evet mi, hayır mı?.. Diyor ki, dini yalan sayanın iki temel alâmeti var; bir, milletin, halkın malından çalan; iki, ibâdetleri şov haline getiren. Yutacak mısın bunları?.. İşte bunu diyor Kur'ân, ben de söylüyorum. Bu kadar basit.

Efendim, burada tereddüdünüz mü var; şimdi ben size açayım o zaman. Dedik ya, Kur'ân'da ilke olarak verilir, Resulü Ekrem de bunların uygulamasını bize gösterir. Oradan da bir örnek vereyim, daha rahat edin. Soruyorum size ve siz de herkese sorun şimdi vereceğim örneği dikkate alarak. Hazret-i Peygamber'in sünneti üzerine edebiyatlar oluşturuluyor bu ülkede. Allah aşkına, sünnet içinde bu yok mu, bundan niye bahsedilmedi? Sünnet adı altında, Resulü Ekrem'in sünneti katlediliyor. Buna da karşı çıkacaksınız. Size niçin ben dedim, Allah'ın Resulünü arayanlar da, Allah'ın kitabına gidecekler. İşte bu.

Bakın şimdi, o Maun Süresinin Muhammedî bir tefsirini vereceğim size... Öyle, Beni İsrail hezeyanıyla değil. Bir sefer sırasında, sahabilerinden biri... Nasıl bir sahabi biliyor musunuz; onu da vereyim ki, işin aslı ortaya çıksın. Kendisini Peygamberimizin hizmetine adanmış, çok özel seçkinliği olan bir sahabi. Putperestlerin attığı bir okla, Peygamberimizin dizlerinin dibinde şehit olur. Anlatabiliyorum değil mi. Etrafta sahabi topluluğu, hemen başlıyorlar haklı olarak, ya Rabbi, bize de böyle şehitlik nasip et. Peygamberin hizmetindeyken şehit olmak, O'nun dizleri dibinde şehit olmak ne büyük mutluluk. Cennet sana aşık, seni bekliyor filan gibi ifadeler kullanıyorlar. Peygamberimiz, bir süre bunu dinledikten sonra, diyor ki, durun bakalım... O, şehit filan olmadı, cennete filan da gitmedi. Şu anda, ateşten bir çemberle kuşatılmış azap içindedir; yani cehennem ortasındadır diyor. Konuşan Allah'ın Resulü. Ama, sahabiye öyle bir demokratik terbiye vermiş ki Hazret-i Peygamberimiz, ne olursa olsun konuşuyorlar. O kadar konuşuyorlar ki sevgili dinleyenlerim, o Muhammedî demokrasi o ka-

dar bunlara nüfuz etmiş ki... Ya Resulallah, bizim zaman zaman Allah'ın varlığından bile içimize kuşku düşüyor, bu bizi kemiriyor; ama, sana açmazsak da rahat edemeyiz. Ne yapalım, utanıyoruz; ama, içimize geliyor bu kuşklar diye sorabilmişlerdir ve asla azarlamamıştır. Buyurmuştur ki Resulü Ekrem, bu sizi hayıflandırmamasın, bu sizin imânınızı kemâle eriştirir. Bu şüpheleri duyun, imânınız kemâle erer.

Şimdi, ağzını açtırmıyorlar insanlara, Allah'ı ağzımızı tıkamak için paravan yapıyorlar. Halbuki bu din, konuşanların ve düşünenlerin en büyük ibâdeti işledikleri bir dindir.

Bu Muhammedî terbiye, bu ruhanî demokrasi... Şimdi, İslâm'ı demokrasi düşmanı olarak gösteriyorlar. Birilerinin vesveseleri İslâmîleşsin diye, İslâm'ı demokrasi düşmanı olarak gösteriyorlar...

Konuşuyorlar, ya Resulallah diyorlar, tamam, senin söylediğin haktır ve gerçektir; ama, nasıl olur senin gözünün önünde şehit olmuş bir sahabe, cehennemde cayır cayır yanar?.. Şimdi bundan sonra iki tespiti var ki Resulullah'ın bilinen, ben bunları verirken, diyorum ki, bunları, Türkiye'de, çok yüksek bir tepeye pankart yapıp asacaksınız, kesinlikle Ankara'dan görülecek şekilde. Birincisi şu: Buyuruyor ki Cenab-ı Muhammed Aleyhisselam, "şehitliği ve cenneti yok, cehennemin ortasında; çünkü, -işte bundan sonrası mühim- bizim kendisine teslim ettiğimiz millet malından, beytülmalden, halkın malından, kendisini başına zilyet yaptığımız, emir tayin ettiğimiz mallardan, milletin malından bir kumaşı çaldı ve kendisine elbise yaptı. O elbise yüzünden işte bu duruma düştü." diyor.

Soru – Bu dinin muazzez peygamberinin şehadetiyle, milletin malından üç metrelik kumaşı çalan sahabenin şehitliği ve cenneti gidiyorsa, bu fakir milletin trilyonlarını kasalarına aktaranların hali ne olur acaba?

İkincisi: Yine sahabinin içi içine sığmıyor. Yine, soruyorlar; ya resulallah, bir sahabinin üç metrelik kumaş yüzünden bu hale düşmesi ağır değil mi?.. Şimdi cevaba bakalım: "bir hayvanın tasmasını dahi çalsaydı yine aynı akibete uğrardı."

Bu soru hepimize: Aziz dinleyenlerim, Kur'ân'ın Maun Sûresinde, söyledim, Cenab-ı Muhammed Aleyhisselam yorumladı. O yorumladı, ben değil. İtirazı olan var mı? Şimdi sorarım; hal bu ise, biz bu dinin neresindeyiz? Herkes kendine sorsun. Hazret-i Peygamber buyuruyor ki "hesaba çekilmeden önce, kendi kendinizi hesaba çekin." Sorun bakalım, biz bu dinin neresindeyiz? Diyanet İşleri Başkanı açıkladı, altı saatte bir cami yapılıyor ülkede veya temeli atılıyor. Bu, İslâmî bir gidiş değil. Tabii, onun arkasında da, Muhammed'in beyanları var aslında. Onu söylemedi. Onu söyleseydi başka bir şeye lüzum yoktu, bu halk bunu çözer. Siz ölçülerini verin, karışmayın gerisine.

Şimdi, altı saatte bir cami yapıyoruz, tamam da, şu Maun sûresi ve Peygamberimizin çizdiği bu sünnet tablosunu da dikkate alarak, bir kere daha sorun bakalım, biz bu dinin neresindeyiz? Altı saatte bir cami, iyi... Bir şey söyleyeceğim ben, hiç bir tartışmaya girmeye gerek yok. Herkes, şapla şekeri, bu Muhammedî ölçü ile vicdanını da birleştirir çözer. Bakın, hikmeti üzerinde düşünmeye sevk ediyorum sizi... Buyuruyor ki, "bütün ümmetlerin fitneleri -bozulma ve yıkılma alâmetleri demek- mescit ve mabet yapma, süsleme yarışıyla başlamıştır. Benim ümmetiminki de böyle başlayacaktır."

Şimdi biz mabet mi yapıyoruz, mabetçilik sektörüyle bir şeyler mi yapıyoruz; bunu, bu millet vicdanında çözsün. İşte bu kadar...

Ya Resulallah, gizli şirkin belirtileri nedir denildi, riyayı örnek verdi. Dine riya sokulmuşsa diyor Cenab-ı Resul ve Kur'ân, gizli şirk... Başka; töhmet noktalarına dikkat çekmiş. Nasıl çekmiş bilir misiniz; ölümüne yakın günlerde vasiyet gibi bir şey söylüyor. Sünnet, sünnet öyle mi?.. Bu ne peki?.. Bundan hiç bahsettin mi? Yahu, bir de şundan bahset, vasiyet bu, bir de şundan söz etsene. Arabın İslâm'ı sünnet oldu da, bu ne oldu peki, bu ne oluyor?.. Buyuruyor ki "Allah, peygamberlerinin mezarlarını mabetleştirenlere lanet etsin. Benim mezarımı mabetleştirenlere de Allah lanet etsin." Şirke giren menfezlerden birini tutmuş. Çünkü, Kur'ân bize gösteriyor ki, tevhit dinini şirke bulaştırmada, insanoglu evvelâ peygamberleri kullanır. Hem de, peygamberleri övmek, peygamberlere saygı adı altında. Bunu söylüyor mu Hazret-i Peygamber; söylüyor. Şimdi Hazret-i Peygamber'in mezarını mabetleştirebilirler... Hakkını verirsiniz, eleştirilecek zaman da eleştirebilirsiniz. "Bir insanın, birtakım yeni fikirler üretmesi, onların doğrularını, haklarını görmezliğe sevk etmesin sizi" diyor Kur'ân... Doğrularını tespit etmelisiniz. Mümine yakışan budur.

Şimdi, o coplar engelliyor, Hazret-i Muhammed'in mezarı mabetleştirilebilir. Bitti mi iş?.. İslâm dünyasının her tarafında -işte Anadolu'yu gezin örnek olarak- mezarını mabetleştiremediğimiz peygamberin ümmetinden binlerce insanın mezarını puthaneye çevirdik. Âdeta, Müslümanlar, o türbelere tapıyorlar. Yahu bunun peygamberi, bunun şirk olduğunu söylemiş mi, niye ona tapıyorsunuz?.. Kayseri'ye iki sene önce gitmişim, öyle halk filozofu dediğimiz tipler var orada; hem mümin, hem de felsefi kafası var... Dediler ki, hocam siz tasavvuf tarihi hocasınız, bu bizim Kayseri civarında öyle evliya türbesi falan yok mu gidecek?.. Ben espriyi anladım da, o biraz daha konuşsun diye anlamazlıktan geldim. Dedim ki, yahu, burada Şeyh Burhanettin var, falan var, filan var tasavvuf büyüklerinden. Biraz daha söylesin dedim ve söyledi, hocam onları geç, onlar işletmeyi çoktan aştılar, yeni bir şey var mı?

Şimdi bakın, evet, türbe işletmeciliği.. Artık bu işletmecilik, bunların... Kısım açmaya filan türbeler, müşteri artırmaya falan türbeler, evde kalmış hanımlara koca bulmaya falan türbeler, filancalar filancalar...

Şimdi de oturup ilmihal yazdırıyorlar. İlmihalle, hangi Allah'a ibâdet edeceksin?.. Evvelâ Allah'ı tenzihte yapmamız gerekenleri yapalım, imâmı oturma-

sı gereken yere oturtalım. Allah'a teslimiyet, bu dinin adının mânâsıdır. Şimdi, bu teslimiyet gerçekleşmedikçe, siz kendinizi, boynunuza tasma vurup caminin mimberine bağlasanız hiçbir şey olmaz. Ama teslimiyet varsa, o zaman çetelede şu kadar noksanınız olmuş, onlar mühim değil. İki damla göz yaşı, Allah hepsini siler. Ama teslimiyet yoksa, ne olacak?..

Bakın, Türkiye'de, günahkârları cehenneme sokmak için yarışıyorlar, riyakârların kılına kimse dokunmuyor. Sizi, bütün vicdanınızla bir şeyi tespite davet ediyorum: Bu dinde günahkârla riyakârın yerini belirleyin. Din, açık bir şekilde, bunları telifsiz, tefsirsiz vermiştir. Dinde, bir günahkâr vardır. Zaten, Allah'ın kulları içinde günahı olmayan yoktur. O da ayrı. Daha çok olanı vardır, daha az olanı vardır. Günahkâr nedir; dinde inkârı yok, fakat ihmâlleri vardır. Azdır, çoktur. Bunun adını din koymuştur, günahkâr. Günahkâra tereddüp eden hükümler de bellidir:

1. Allah dilerse bunu affeder.

2. Dilerse, hesaba çeker.

3. Dilerse, hem hesaba çeker, hem azap verir. Ama sonunda kurtulur. Hüküm bu, bunun tartışması yok. İnkârı yoksa bir adamın, hiçbir pratiği olmasa dahi maruz kalacağı âkıbet budur.

İki, riyakârlık varsa ne olacak? Bir de riyakâr tip vardır. Esas münafık odur. Şimdi, Türkiye'de, münafığı yanlış tanımıyorlar, oyun yapıyorlar. Münafık, Müslüman olduğunu söyleyip de, ibâdet yapmayan adammış... Geç bakalım sen şunları, kime yutturuyorsun?.. Kur'ân'ı aç oku bakalım, münafıklar, ibâdetlerde Hazret -i Peygamber'in yanından hiç ayrılmıyorlar, en koyu şekilde ibâdetini yapıyorlar. Ama, ibâdete, Allah rızası dışında hesaplar sokuyorlar. Yutturma bize bunları. Münafık ibâdet yapmayan değil, ibâdetini yapmayan günahkârdır. Münafık, ibâdetlerine riya sokan adamdır.

... Riyakâr oldu. Ne olacak?.. Riyayı tarif etmek için yoracak mısınız kendinizi? Tarifini Hazret-i Peygamber verdi. Gizli şirkidir dedi. Şirke düşenin kurtuluşu yok kardeşim. Günahkârın kurtuluşu var, şirke düşenin kurtuluşu yok. Onun içindir ki aziz dinleyenlerim, Kur'ân'ın dini bizi, dine baskıyı sokmayın, zorlamayı sokmayın diye uyarıyor... Allah Resulüne, 30 küsur âyet hitap ederek diyor ki "sakın insanlara baskı, zorlama... uygulama." Niçin diyor?.. Gayet açık; dine baskıyı sokarsanız, zoru sokarsanız, manipülasyonu sokarsanız, insanlar günahkâr olmak yerine, günahkâr damgası yememek için, inanmadan, sevmeden birtakım kuralları icra ederler... Müdür bey sicilimle oynamasın diye, onunla cumaya gidiyor 70 kişi. Müdür oradan ayrılıyor, namaz kılanlar 2'ye düşüyor... Biraksanız bu insanları, hür iradeleriyle, riyadan uzak günahkâr olsunlar, kurtuluş kapıları açık kalsın. Zorladınız mı riyakâr oluyorlar; bunun faturasını kim ödeyecek?..

Şimdi bir şey söyleyeyim size. Türkiye'deki Müslümanların günahkârlardan çekecekleri bir şey yoktur, günahkârdan bu dinin çekeceği hiçbir şey yoktur,

göreceği hiçbir kötülük yoktur... Onu uyarırsınız, kendilerine getirirsiniz, günah paydalarını azaltırsınız. Ama, bu ülke, din adına riyakârlığa sokuldu. İşte bu çok kötü.

Günah kulvarından çıkmanız her zaman mümkündür. Çünkü, boynumuz büküktür, zaten hata yaptığınızı biliyorsunuz. Riya kulvarından çıkmanız öyle kolay değildir. Allah'a dua edelim de, Türkiye'yi, bu riya kulvarından çıkarsın.

Riyayı münafıklığın bir göstergesi olarak vermiş. Ağlıyorlar, sormuş niye ağlıyorsunuz; çok namaz kılardı diyorlar. Resulullah -işte sünnet burada- Arabın örfünü İslâm'ın alâmeti yapmayın, o İslâm'ın alâmeti değildir. O İslâm'dan önce de vardı, İslâm'dan sonra da var. O sünnettir... Bunu dine fatura etmeyin...

Niye ağlıyorsunuz bu kadın için bu kadar diyor Cenab-ı Muhammed Mustafa. Ya Resulallah, çok namaz kılardı; onun için, öldü, hüznümlendik. İlk söylediği şu: "Aman, keşke namazı dillere düşmeseydi de, çok daha az kılsaydı, daha iyi olurdu." Şimdi bırakmıyorlar milleti, yahu bırakın da, millet, kameraları yanına almadan Allah'a secde etsin. Çekmiş kollarını yukarı, dört katlı binayı iniyor çıkıyor, üşenmek yok... Soruyor, sen abdest aldın mı, namaza az kaldı, sen namaza hazırlandın mı... Yahu, film mi çeviriyorsun sen, namaz mı kılıyorsun?.. Reklam edecek, iki rekat namazdan, bir yığın şey devşirecek.

"Keşke dile düşmeseydi de, bu kadar fazla da namaz kılmamış olsaydı." Ben mi diyorum; söyleyen söylemiş. Devam ediyor, bize ders verecek ya, Muhammedî rahlede bu ders, peki başka ne gibi özellikleri vardı bu kadının diye soruyor. Soruyor işte bak, ne gelecek? Diyorlar ki, ya resulallah, namazın yanında, çok dikkat çeken başka bir özelliği... Bir tanesi diyor ki, komşuları biraz kendisinden şikâyetçi idi. İşte, orada indiriyor darbeyi. "Eyvah, keşke namazları, niyazları olmasaydı da, komşuları da kendisinden şikâyetçi olmasaydı." Böyle diyor Cenab-ı Peygamber. Dinin ahlâk zeminini tahrip ettikten sonra, ibâdetlerin sayısını artırmakla Allah'a gidemezsiniz. Allah'a giden yol, ahlâktan ve İslâm'ın hukukuna saygıdan geçiyor. Evvelâ ölçü bu.

İnsan haklarının ihlali pahasına Allah rızasını kazanamazsınız. İşte "din, güzel ahlâktan ibarettir" derken, Hazret-i Peygamber bunu söylüyor. Bakın dindeki güzelliğe, bakın!.. Soğan yediği için ağzının kokusu başkalarını rahatsız etme ihtimali olan insana diyor ki, topluma gelme, camiye de gelme, orada cemaat sevabı falan alamazsın diyor. Ağzının kokusuyla başkasını rahatsız edenin sevabı falan gidiyor da, başkalarının hukukuna tecavüz pahasına ibâdet edenin hali ne olur? Yapamazsınız bunu... İnsan hukukunu çiğneyip, Allah rızası kazanacağım diyemezsiniz. Bu din buna müsaade etmez. Onun için, Müslüman bir ülkede, Kur'ân'ın yaşayıp yaşamadığının alâmeti farikası işte bu. Bakacaksınız... İnsan haklarına saygı var mı? Niye dini yalan saymanın alâmeti milletin hukukuna tecavüzdür, kamunun malına tecavüzdür biliyor musunuz? Denmiş midir namazların eksik kılınması, var mı öyle bir şey? Yok. Namazların eksik kılınması günahkâr yapar insanı. Ama, milletin hukukuna tecavüz varsa, o dini yalan sayma noktasını getiriyor...

İnsan hakları... İnsan hakları açısından İslâm dünyasının yalnız Türkiye kesimi, 4,5 üzerinden 5'le sınıfı geçebilir. Öbürlerinin hiç birisi sınıfı geçemez, hepsi kalır.

Şimdi, Türkiye, bugünün Türkiye'si 4,5 üzerinden 5 alarak sınıfı geçiyor, bunu bir nimet bilin; ama, 7, 8, 9, 10 alarak sınıf geçmelere yükselmemiz lâzım. Ama şunu da bilelim: Buçukla da sınıf geçemeyenler, bize din şampiyonluğu yapmasınlar. Yani bizim din meselesinde ... Kur'ân penceresinden bakılacak. Mevcut tabloyu dikkate alırsanız, Türkiye bir numaradır ve iki numarası da henüz yok.

Burada, cumhuriyetin kıymetini bilmemiz icap ediyor. Dün, din adına, insanlık adına, dindarlık adına cumhuriyeti tartışmaya açanların dindarlıklarından şüphe duymazsanız, sonra saçınızı, başınızı yolarsınız.

Efendim, dindar olacaksınız, cumhuriyete söveceksiniz... O noktaya getiriyorlar. Hayır, hayır, tam tersine. Samimiyetle ve Kur'ân'ın emirlerine göre dindar olacaksınız, cumhuriyeti seveceksiniz. Krallık sistemlerini... Böyle bir dinin mensubu, cumhuriyete nasıl saygısız davranıyor; bu nasıl dindarlık oluyor söyler misiniz?

Ha, şimdi cumhuriyeti tartışmaya açar... Türkiye'nin etrafını saran her tür mezhep ve meşrepten sırtlanların asırlardır bizi ısırmak için bilenmiş dişlerine inanmayın, bu oyuna gelmeyin. Etrafı sarmışlar, ideolojileri kullanırlar bizi ısırtıp yemek için. İdeolojiler, Berlin Duvarı yıkıldı, şimdi neyi kullanacak; dini kullanacak, işte bu kadar basit. Berlin Duvarı yıkıldığı zaman feryadü figan ettim, bağırdım, yazılarım var o gün yazılmış. Dedim ki, ideolojiler çöktü bitti, ama Türkiye üzerindeki hesaplar bitmedi; dikkat edin, din aleyhimize kullanılacak. İşte... Ve zannetmeyin ki, bunu camiye giden birkaç tane dini yanlış anlayan adam... Hayır, hayır. Onlar araç olarak kullanılabilir. Bunu, enternasyonal haçlı tezgâhları yapıyor, Müslümanı da kullanıyorlar. İdeolojileri bitti; ama, Türkiye üzerindeki emelleri bitmedi... Her biri, bir noktaya çekiyor ve birileri de buna zemin hazırlamak için, Türkiye'yi Afganistan'a, Bosna'ya, bilmem nereye benzetiyorlar.

Efendim, gözünün üstünde kaşın var, kedinin kuyruğu hafif eğri duruyor... Bunları mesele yapıp, Türkiye'deki değerleri ve cumhuriyeti yaralamak istiyorlar. Bunun arkasından gelecek mahşer meydanının içinden bu ülke kalkabilir mi?

Bakın, din bu ülkenin aleyhine kullanılır ve sonuca varılırsa, bilesiniz ki, işgal ordularının getirdiği felaketin 50 katının içine düşeriz. Onun için, bu dini, din uğruna hizmet etmiş bir ecdadın çocukları şuuru ve aklıyla sevenlerin onu elde etmeleri lâzım. Nerede bu ülkenin ve cumhuriyetin aleyhinde bir eleştiri yapacaksanız, benden çok eleştiren yok, onun için rahat söylüyorum, o ayrı. Ama, ülkenin tahribine matuf deprenişler gördünüz mü, orada, cumhuriyetin, Türkiye'nin mahfedilmesine yönelik oyunları göreceksiniz...

Kur'ân ahlâkı, bizi, dinde ahlâk zeminini iyi tutmaya davet ediyor. Bu Allah'ın ahlâkıdır. Sürekli bir biçimde Allah'la beraber olduğumuz şuuruna bizi davet ediyor... Tarifini Peygamberimiz vermiştir; "her an Allah seni görüyormuş gibi ibâdet edeceksin." Sen görmüyorsan da o seni görüyor. Ahlâkın yolu budur...

Son olarak, bir şeyi söyleyip kapatacağım. Kur'ân'la tanışmak zorundayız. Bütün sıkıntıların, acabaların, problemlerin, tereddütlerin temelinde bu vardır. Merasimleri, kalıpları aşarak, Kur'ân-ı Kerîm'le tanışın; yani çok okuyun. Cumhuriyet dedik, okuyun cumhuriyeti. Din meselesinde, ilk icraat olacak. Ona sahip çıkmaya ve okumaya davet ediyorum. Nedir o; yeniden yapılanma kitabında, bu ülkeyi selamete götürecektir rapor ve tespitler getirdim. Bir tanesi de bu. Cumhuriyetin imamı ve mimarları olacağız. Hurafeyi yıktıktan sonra, olması gereken dini sahneye getirmek için bir ilk adımı atmışlar ve ikincisi de... Nedir o? Çağın en büyük İslâm müfessiri, İslâm âlimi olan Elmalılı Hamdi'yi çağırıyor Atatürk, Meclis kararıyla bizzat... Meclis kararıyla diyor ki Elmalılı Hamdi'ye, "Kur'ân'ı Türkçeye tercüme ve tefsir et." Meclis kararıyla bunu söylüyor ve devlet başkanı sıfatıyla bunu yaptırıyor. Fakat, Atatürk'ün dehasına bakın, devlet başkanı sıfatıyla bunu yapmakla kalmamış, bu işe gönlünü koyduğunu da göstermek için, o tefsirin finansmanını da kendi özel parasından yatırır.

Elmalılı tefsiri, 1936'da ilk baskısı, eski harflerle yapılmış. İşte Diyanet burada. Sonra defalarca basıldı...

Şimdi burada çok ilginç tespitler var. Bir defa, Atatürk'ün din anlayışı neydi diye soran adama, aklından zorun yoksa, git Elmalılı tefsirini oku diyorum ben... Bu bir. Yakaya rozet takıp sokağa fırlamakla olmaz. İslâm adına mangalda kül bırakmıyor; ama, Kur'ân'ı okumamış. Atatürk adına mangalda kül bırakmıyor; Nutuk'u okumamış.

Bakın, ben o kitabı yazdım; belki 30 tane televizyon programı yapıldı "Yeni-den Yapılanma" kitabı için. Şimdi herkes kullanıyor... Elmalılı tefsirinin, ilk baskısının önsözünde bu var...

Şimdi gelelim şu noktaya: Türkiye'de, bugün, yüksekokul seviyesinde, 30 küsur ilâhiyat tahsili veren müessese var. 28 tane yanılmıyorsam ilâhiyat fakültesi, ilâhiyat meslek yüksekokulu. Bunlardan birinin dekanı da benim. 30 tane ilâhiyat fakültesinin olduğu Türkiye'de, bu kadar din edebiyatının yapıldığı Türkiye'de, bugün, hâlâ, Türk Dilinde, İslâm ilimlerinde bir numaralı müracaat kaynağı -ben de dahil- Elmalılı tefsiridir. Yani, bunca edebiyat mı yapılıyor, hâlâ cumhuriyet mimarlarının din adına ilk icraatlarına ilâve ettiğim bir kuruluş şey yok, hâlâ onunla avunuyoruz...

O halde, nereden başlanılacağı açıktır. Atatürkçülük edebiyatı yapanlara da söylüyorum; onların da, eveleyip gevelemesinler, nereden başlayacakları bellidir. Atatürk'e sövmeyi, kendi noksanları yapanların bir yolu yapanların da ders alacakları nokta burasıdır.

Ha, şimdi anlıyor musunuz, niye Kur'ân'dan rahatsız olan iki tip var? işte, cevabı buradadır.

Evet, Elmalılı tefsiri, bir semboldür. Cumhuriyet devriminde onu düşünün, Atatürk devriminde onu düşünün, din devriminde onu düşünün... Yüzyılımızda ikincisi yapılmadı... Kur'ân'dan rahatsız olanlar, Elmalılı tefsirinden de rahatsızdır... Kur'ân'daki İslâm'dan da rahatsızdır. O da onun bir aspirini gibidir, kısa hale getirilmiştir.

Kur'ân'la tanışmak isterseniz, size ışık tutacak, ufuk açacak, yardım edecek, rahatlatacak malzemeler arayalım... Gayret kuşağını kuşanmak lâzımdır. Bunu halk çözecektir. Sakın bunu... çözsün diye beklemeyin, çözmezler; zaten bu hale getiren onlardır. Kusura bakmasınlar.

Efendim, MGK kararları... Bakın ne kadar rahat, açık konuşuyorum. Hiç bir sıkıntım yok benim; çünkü karnımda tilki dolaştırmıyorum. Bu memleketin yarınlarını ve bu dinin yarınlarını samimiyetle düşündüğüm için rahat konuşuyorum. MGK kararları şimdi ülke ve dinin aleyhine kullanılıyorsa, kendine gel, doğru dur, otur. Ondan sonrasını halk halledecek. Halk, MGK kararlarından bu ülkede daha önemli şeyleri takip ediyor. O ışığı söndürme, o ondan daha kıymetli. Niye?.. Efendim, ... O sivil iradenin, bu ülkedeki yanlışlıklara karşı tavrıdır, işte o tavrın gelişmesi lâzım. Efendim, din meselesinde de bu tavrın gelişmesi lâzım. Din meselesinde de bu ülke konuşmalıdır. Konuşacaksınız... Konuşmak için biraz zorlamanız lâzım.

Konuşmak derken, ben çok kısa bir anımı ifade edeyim. Bakın, ... halk, çocuklarının yarınları ile ülkenin yarınlarını birlikte düşünmek zaruretini hissedilen halk, gayret kuşağını kuşanıp ayağa kalkmalıdır... ilâhiyat profesörleri çözsün, Diyanet yetkilileri çözsün. Diyanet ne yapacak; sen ayağa kalkacaksın, Diyanet de sana ışık tutacak... Yarın başka bir yerde konuşacağım. Sizi sırtıma alıp da cennete veya selamete götürmem; ancak ışık tutabilirim size bilgim nispetinde. Bunu herkes yapar, bunu sizden kimse esirgemez. Ama, lütfen dininize de sahip çıkın. Ekmeğiniz sofradan eksildi mi bağırıp çağırıyorsunuz, Kelime-i Şahadetinize de sahip çıkın. Ekmeğinizi birisi sofradan çaldı mı bağırırsınız, hakkınızdır, ekmeğinizi çalmıyor da biri, içine zehir sokuyor. Ona karşı çıkmıyorsunuz. Kelime-i Şahadetinizi çalmıyor, onu kullanmadan sizi zehirliyor...

Bunlara karşı çıkmak için, cehalet belasını aşmak lâzım. Bu dinin en büyük belası cehalettir... Hepsinin arkasında cehalet var.

Bu ülke Kur'ân'la tanışarak, Allah'ın gönderdiği dini tanıyacaktır, yeniden keşfedecektir. Başka bir çaresi yoktur. Yaparsanız, tarih ve Cenab-ı Hak sizi alnınızdan öper, Kur'ân sizi rahmetiyle kucaklar.

Ben söylüyorum... gerisi size kalmış.

Hepiniz Allah'a emanet olun.